

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

12. Malæ cogitationes detegendæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

parum quid exhibitam fuisse soliti ministerii, anima ejus quasi nimio labore fatigata, & impedita requiescere festinabat: quia sensus ejus reprobus effectus, de superioribus ad inferiora corruerat, & cogitationes suae per diversa eum praecipitia rapiabant. Erat enim jam in corde ejus clandestina quaedam, & turpis, ac nefanda cogitatio: consuetudo tamen prior, veluti si decursus aquae, etiam cessante remigio, adhuc ex priore impetu navigium ferat, ita verus iustitiae ad consuetam hominem officia trahebat, ob quam causam, & stare adhuc in suo statu videbatur. Hic ergo cum post orationes cibum solitè requisisset ad vespèram, ingressus eum locum, in quo refici consueverat, invenit solitè panem mensae superpositum, ex quo refectus, nihil de eorum, quae in corde suo versabatur, emendatione curavit, neque immutationis suae damna persensit, & spernentem se minima paulatim casurum non intellexit.

Interea cum gravi iam libidinibus incendio stimularetur, inflammatus turpi concupiscentiâ raperetur rursus ad saeculum, illà interim die cohibuit se, & solita hymnorum, & orationum ministeria ex more, persolvit, atque ingressus ubi cibum sumeret, panem quidem invenit mensae superpositum, sed aliquantulò sordidiorum. Admiratus est, & tristis effectus, intellexit enim, quòd ipsum respiceret hoc genus monstris; tamen cibo sumpto refectus est. Die tertio triplicatis urgeri stimulis coepit, occupaverit enim cogitationes ejus quasi jam praesentis, & secum positae, secumque accumbentis imago mulieris, quam & complecti sibi videbatur, & ad turpes usus habere substratam. Procedens tamen & sequenti die ad solita psallendi, & orandi officia stabat vagus oculis, & mente captivus. Cumque solitè ingressus ad vespèram requireret cibum, panem quidem invenit super mensam, sed sordidissimum, atque aridissimum, & quasi à muribus, & canibus undique corrosam. Tunc ille, ut hoc vidit, ingemuit, & lacrymas sudit, sed non ita ex corde, nec ita uberes, quae possent flammam tanti ignis extinguere. Verum-

A tamen sumit cibum, sed neque quantum volebat, neque qualè solebat, cum interim cogitationes eum, tanquam cohors barbarica, undique circumvallant, & omni ex parte in eum tela jaculantur, ac vitium, captivumque eum ad saeculum retrahunt. Exurgens ergo coepit iter agere noctu per eremum, & tendere ad civitatem &c.

B O historiam terroris plenam! Verè, verè Contritionem praecedit superbia, & ante ruinam mala cogitatio.

Proverb. 16. juxta Sep.

Mala cogitationes detegenda.

PUNCTVM XII.

C **M**alignus, inquit Salomon, nocet, cum se commiscuerit iusto, id est, Diabolus decipit (ita exponit Cassianus) cum fuerit colore sanctitatis obrectus. Subdit: *Odit autem sonum iustitiae*, id est, discretio- nis vim, quae de seniorum verbis, ac monitione procedit.

Prov. 11. secundum Sep. Cass. coll. 1. c. 20.

Job. de Diabolo: *Sub umbrâ dormit in secreto calami*. Cajet. In secreto pravitarum cogitationum.

Job. 40. Cajet.

D Item in Eccl. secundum Sept. *Si memoraverit serpens non in sibilo, non est abundantia incantatori*. Cass. Id est, si per confessionem suggestio, seu cogitatio diabolica incantatori cuiquam, spirituali scilicet viro, qui carminibus Scripturarum mederi pro- tinus vulnere, & extrahere de corde consueverit noxia venena serpentis, patefacta non fuerint, succurrere periclitanti, perituròve non poterit.

Eccl. 10. Sept. Cass. coll. 2. c. 11

E Idem in Coll. Abbatis Serapionis de marcòre patefactarum cogitationum, & de periculo propriae confidentiae, exemplum illud adfert adolescentis illius, inter Monachos, à quo exactor gulae quotidie, vice laterum, paxamaciai furtum exigebat, in quo postea interius tantopere cruciabatur, qui cum adfuisse collationi illi, in qua Sanctus Abbas de occultarum cogitationum dominatione disse-ruit, earumque naturam, & atrocissimam

Idem.

Quid morosa cogitationes affecerint.

Quanta sit via bona consuetudinis.

Progressus morosa cogitationis.

vim, quam haberent, donec celarentur, exposuit, (sunt hæc verba Cassiani notanda) collationis illius virtute compunctus, tentationem detexit. Mirabile dictum! Ita est, inquit, juvenis, in me confessionis hujus virtute dominatio illius tyrannidis extincta, atque in perpetuum consopita, ut nunquam mihi ne memoriam quidem concupiscentiæ hujus ulterius tentaverit inimicus ingerere, nec me posthæc aliquando pulsatum furtivi illius desiderii instigatione perleserim.

Apud Rosney
dum l. 3. n. 57.

In Vitis Patrum: Quidam frater impugnabatur à spiritu blasphemiarum, & erubescere dicebat, & quovis audisset magnos senes, pergerebat ad eos, ut illis declararet, sed mox cum pervenisset, iterum recundabatur illis dicere. Cum ergo frequenter ad Abbatem Poëmenem veniret, vidit eum senex habentem cogitationes, & dixit ei: Ecce frequenter venis ad me, habens cogitationes, & sic iterum remeas tristis, tecum illas reportans. Dic ergo mihi, fili, quid habes? At ille dixit: In blasphemiam impugnat me Diabolus, & erubescere dicebat. Et mox ut aperuit causam, levior impugnatione ejus apparuit. Et dixit ei senex: Non contristeris, fili. Quando hæc cogitatio ad te venit, dic: Ego causam non habeo, blasphemiam tuam super te sit, Satana, hanc enim causam anima mea non vult. Quamcunque autem causam anima non voluerit, non diu permanebit, & ira sanus factus frater ille discessit.

Apud eundem
l. 5. n. 13.

Item: Alius frater stimulatus est à fornicatione, & surgens nocte perrexit ad senem, & dixit ei cogitationem suam, & consolatus est eum senex. Ex quâ consolatione proficiens, reversus est in cellam suam. Et ecce iterum spiritus fornicationis tentavit eum. Ille autem iterum abiit ad senem. Factum est autem hoc frequenter. Senex verò non contristavit eum, sed loquebatur ei, quæ ad utilitatem ipsius pertinent, dicens: Non concedas Diabolo, nec relaxes animum tuum, sed magis quoties molestus est Dæmon, veni ad me, & inexpectas abscedit, Nihil enim sic exte diat Dæmonem fornicationis, quomodo si revelentur stimulat

nes ejus. Et nihil eum sanctificat, quomodo si abscondantur cogitationes. Venit ergo Frater ad senem undecies accusans cogitationes suas, & tandem quicquid stimulus fornicationis ab eo.

Vade ergo, vade, & offende Sacerdoti, ut Deus jufferat, vestidifura, & detecto capite, hoc est, ita ut cor (sic dixerim) intueatur, ut omnes cogitationes intelligat, ut etiam, antequam ad eum pervenias (ad id id placet Deo,) quandoque munderis.

Matth. 8.
Levit. 23.

Cogitationes examinanda.

PUNCTVM XIII.

Cum tria nostrarum cogitationum possunt esse principia, ut inquit Cassianus, nimirum, ex Deo, ex Diabolo & ex nobis, oportet nos jugiter observare, & sagaci discretionem discerere origines earum, & causas, & auctores, ut quales nos eis præbere debeamus, ex illorum merito, qui eas suggerunt, considerare possimus, ut efficiamur, secundum præceptum Domini, probabiles trapezitæ, quorum summa peritia est, ac disciplina probare, quodnam sit aurum purissimum, & ut vulgò dicitur, obrizum, quòdve sit ignis purgatione minus excoctum, æreo quoque, vilique denario si pretiosum numisma sub colore fulgentis auri imatur prudentissima discretionem non falli, & non solum numismata Tyrannorum vultum exprimentia sapienter agnoscere, sed etiam illa, quæ sunt veri quidem Regis imagine, sed non legitime figurata, peritia sagacior discernere, deinde, ne quid illis à legitimo pondere diminutum sit, censuram trutinæ diligenter inquirere, &c.

Erunt ergo probabiles trapezitæ, si Idem c. 22. quicquid agendum cogitatio nostra sagasserit, omni scrupulo retractantes, atque in nostri pectoris trutinâ collocantes, æquilibratione justissimâ perpendamus, an plenum sit honestate communi,